

R. Petrolid. *Ueber Herkunft und Bedeutung der Speichelkörperchen. Odontologica, Abhandlungen aus dem gesamten Gebiet der Zahnheilkunde. Fasc. 1.* Herausgegeben von Prof. dr. Oskar Müller, Basel. Benno Schwabe & Co., 1952.

Deze studie (34 blz.), afkomstig uit de kliniek voor oor-, neus- en keelheelkunde van prof. E. Lüscher, zou door zijn titel wellicht ook de belangstelling van tandartsen kunnen wekken. Helaas biedt ons de schrijver over de herkomst noch over de betekenis van de speekselbolletjes iets van belang!

Na een 7 bladzijden tellende opsomming van uit de literatuur verzamelde opmerkingen over zijn onderwerp bespreekt de schrijver in enkele bladzijden de essentie van zijn werk: het tellen van de speekselbolletjes. Gebruik makende van een waarneming van Wolf-Heidegger over de mucineoplossende werking van cava-cava-extract heeft de auteur een methode ontwikkeld, waarbij de telling van de speekselbolletjes niet langer verhinderd wordt door de aanwezigheid van de slijmstoffen van het speeksel. Dat de telmethode ook getoetst werd aan experimentele suspensies van speekselbolletjes wordt niet vermeld.

Tellingen voor en na tonsillectomie bij een 40-tal patiënten leverden niets op: de variaties in de gevonden waarden waren zo groot, dat er niets mee te doen viel. Een invloed van de tonsillectomie op het aantal speekselbolletjes kon niet worden vastgesteld. Een gering aantal experimenten, o.a. gericht op het opwekken van speekselvloed door het zien van lekkere spijzen, deed het vermoeden opkomen, dat er geen relatie bestaat tussen speekselvloed en gehalte aan speekselbolletjes. Doch de proefseries zijn zo klein, dat publicatie van dergelijke resultaten ternauwernood gerechtvaardigd lijkt.

De waarde van de morphologische onderzoeken over de betekenis van de speekselbolletjes is al even gering.

De gereleveerde waarnemingen aan uitstrijkpraeparaten zijn nieuw noch bewijzend voor de speculaties van de onderzoeker.

Al met al een ongelukkig begin van de serie, waarvan het besproken werk het eerste deel vult.

Dr. M. T. Jansen